

Balglisterne ere udstedte, ikke er raadig over sit Bo, hvis Bo altsaa dengang var under Fallitbehandling, eller som paa den Tid var umyndiggjort, ikke kan udøve Valgretten, hvorimod den, der kommer i dette Tilfælde i Karets Løb, inden Valget sker, ikke er udelukket, idet man giver Balglisterne en saa afgjørende Betydning med Hensyn til Valgretten, at man derved er kommen til at give Nogle Valgret, som ikke have det ifølge Grundloven, og paa den anden Side er kommen til at udelukke endel, som vilde have den ifølge Grundloven. Disse Fortolkninger af Grundloven ere altsaa skete i selve Valgloven. Jeg skal dernæst ogsaa tillade mig at henvise til den Lov, jeg nævnte i mit første Foredrag, Loven af 3die April 1868 om Væksoprejsning. Der staar udtrykkelig i Grundloven, at man skal være uberygget for at have Valgret, og selv om man indskrænker sig til den Fortolkning, som er given ved Valgloven, at der ved „uberygget“ skal forstås den, som ikke ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, saa har jo Lovgivningsmagten her selv givet Personer, som ved Dom ere fundne skyldige i en saadan Handling, Valgret eller gengivet dem deres Valgret. Det er et Faktum, som foreligger aldeles ubestrideligt, at Lovgivningsmagten har indrømmet denne Undtagelse, og naar Lovgivningsmagten overfor denne Klasse Medlemmer af Samfundet har indrømmet det, kan jeg ikke se nogen Hindring for, at Lovgivningsmagten ogsaa kan indrømme det her. Jeg vil end yderligere tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det foreliggende Lovforslag slet ikke handler om Valgretten, men ganske simpelt indeholder en Bestemmelse om, i hvilke Tilfælde Fattigunderstøttelsen skal betragtes som eftergiven. Naar man hørte den høitærede Ministers Foredrag, maatte man jo komme til det Resultat, at uden en Grundlovsforandring var det ikke muligt at faae nogen som helst Forandring og Indskrænkning i Reglerne for, hvad der skal regnes for Fattigunderstøttelse. Fordi Grundloven indeholder den Bestemmelse, at den, der har modtaget Fattigunderstøttelse, som ikke er eftergiven eller tilbagebetalt, skal være udelukket fra Valgret, saa er man efter den høitærede Ministers Udtalelser nødt til at blive staaende ved, hvad der paa Grundlovens Tid, 1849, eller om man vil 1866, betragtedes som Fattigunderstøttelse, og kan ikke paa nogen Maade komme derfra ved nogen som helst Lovbestemmelse indtagen ved en Grundlovsforandring. Det er i Virkeligheden Konsekvensen af Ministerens Udtalelser, og saa stærkt har jeg endnu ikke hørt denne Grundlovsbestemmelses eller nogen Grundlovsbestemmelses Virkning hævdet, og jeg tror heller ikke, at ret Mange ville være enige med den høitærede Minister i at hævde den paa den Maade. — Hvad Lovforslagets Indhold angaar, naar man ser bort fra dette politiske Spørgsmaal, dette Grundlovs-

spørgsmaal, saa havde den ærede Minister væsentlig den Indvending derimod, at man gik Kommunerne for nær, og noget Vignende mente det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix.) Hvorvidt man vil komme dertil, er et Spørgsmaal, som jeg allerede henstillede i mit første Foredrag, og jeg vil kun sige, at, om man vil sætte strengere eller mindre strenge Regler, derom kan der disputeres, men det kan ikke stille dem, som ønske Sagen i dens Helhed fremmet. Jeg tror imidlertid ikke, at man virkelig praktisk herved vil komme til at gaa Kommunerne nær. Den høitærede Minister sagde, at man vil komme til at borttage den Spore, som Folk nu havde, til at arbejde sig selv frem. Jeg tror, at, naar de have en lovbestemt Udsigt til og Sikkerhed for at kunne gjenvinde deres borgerlige og politiske Rettigheder, saa er netop dette en langt stærkere Spore, end om dette er afhængigt af Kommunalbestyrelsernes Velvillie, og det vil navnlig virke langt mere til at styrke deres Selvstændighed end, naar de skulle gaa, hvad man tør kalde Liggerveien i denne Sag. Til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix.) skal jeg bemærke, at der efter min Erfaring og sikkert ogsaa mange andre Medlemmers Erfaring følges meget forskellige Regler rundt omkring i Kommunerne i den Henseende, idet der findes de Kommuner, hvor der er høj Grad af Utilbøielighed, Uegylighed for denne Sag, medens andre have et aabent Dje og aabent Hjerte for de Krav, som kunne stilles i saa Henseende, Naar en saadan Ulighed er tilstede — og det vil vistnok blive bekræftet fra flere Sider, at det er Tilfældet — maa det være en yderligere Grund for Lovgivningsmagten til at sjerne en saadan Ulighed, som i Virkeligheden bliver en Uretfærdighed mod mangfoldige Menneſter. — Naar den høitærede Minister med Hensyn til § 2 bemærkede, at de Spørgsmaal, som der omhandles, vare ialtsald for store til at finde deres Løsning ved en saadan lille Løselighedslov, og at de burde behandles og afgjøres ved den almindelig Revision af Fattiglovgivningen, kan jeg ganske tiltræde Ønsket om, at en saadan Revision kunde finde Sted, men det have vi ikke set Spor til fra den nuværende Regerings Side, skjøndt den sidder paa 6te Aar, og vi have heller ikke fra den høitærede Minister idag set noget Spor eller Antydning af, at han tænker paa at komme med en saadan Revision, gennem hvilken dette og flere andre Ulighedskræv kunde blive fyldestgjorte. Den Reform, som her er foreslaaet, er, som jeg yttrede i mit første Foredrag, en af dem og maaste den, om hvilken Ønskerne ere aller mest levende, og som man vil sætte aller mest Pris paa fra den paagældende Befolknings Side. Derfor har jeg troet at burde tage den særlig frem uden at belejre den med andre, om hvilke der vilde kunne gøres de samme eller lignende Indvendinger,